

**TRAKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS
ETIKOS KOMISIJA**

**SPRENDIMAS
DĖL JONO KIETAVIČIAUS**

2020 m. vasario 27 d. Nr. 1
Trakai

Trakų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisija (toliau – Komisija): Komisijos pirmininkė Asta Kandravičienė, Komisijos nariai: Inesa Židonytė, Jolanta Abuzevičienė, Jūratės Ivancovienės, Silvija Masiukienė, Teresa Solovjova, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) 2019 m. gruodžio 12 d. Nr. S-4421-(1.5) pavedimu, atlikusi tyrimą dėl Trakų rajono savivaldybės tarybos nario Jono Kietavičiaus elgesio atitikties Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatomis, įvertinusi tyrimo metu surinktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Nagrinėjimo pagrindas ir dalykas

Komisija 2020 m. vasario 27 d. posėdyje susipažino su VTEK pavedimu atlikti tyrimą dėl Tarybos nario Jono Kietavičiaus elgesio atitikties Įstatymo reikalavimams.

2019 m. gruodžio 12 d. VTEK pavedime Nr. S-4421-(1.5) nurodoma, kad Trakų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijai yra pavesta įvertinti J. Kietavičiaus elgesį, t. y. konkrečiai ir aiškiai konstatuoti, ar jis pažeidė (nepažeidė) Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, dalyvaudamas 2019 m. rugpjūčio 29 d. Tarybos posėdyje svarstant Sprendimo projektą, galbūt susijusį su jo (ar jam artimo asmens) privačiais interesais.

Atsižvelgiant į tai, kad J. Kietavičiaus veiksmai atlikti 2019 m. rugpjūčio 29 d. vykusio Tarybos posėdžio metu, šiame VTEK sprendime J. Kietavičiaus elgesys vertinamas pagal tuo metu (iki 2019 m. gruodžio 31 d.) galiojusias Įstatymo nuostatas. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, iki šio įstatymo įsigaliojimo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pradėti tyrimai baigiami pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą. Atsižvelgiant į tai, šiame sprendime vadovaujamosi iki 2019 m. gruodžio 31 d. galiojusiomis Įstatymo nuostatomis.

Nustatytos faktinės aplinkybės

J. Kietavičius 2019 – 2023 metų kadencijai išrinkta į Trakų rajono savivaldybės (toliau – Taryba) narius.

2019 m. rugpjūčio 27 d. J. Kietavičius dalyvavo Tarybos Švietimo, kultūros, sporto ir jaunimo reikalų komitete t. y. Sprendimo projekto svarstymo procedūrose.

2019 m. rugpjūčio 29 d. Taryba priėmė sprendimą Nr. S1E-95 „Dėl Trakų rajono švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų darbuotojų pareigybių skaičiaus ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas). J. Kietavičius Tarybos posėdžio metu nusišalino nuo balsavimo dėl Sprendimo projekto.

J. Kietavičius 2020 m. sausio 6 d. pateiktame paaiškinime nurodo, kad 2019 m. rugpjūčio 29 d. vykusio Tarybos posėdžio metu nusišalino nuo svarstymų ir sprendimų susijusių su Lentvario M. Šimelionio gimnazija, jokiais savo veiksmais neįtakoją sprendimų susijusių su VTEK rašte minima gimnazija, nedalyvavo svarstant būtent šios gimnazijos klausimus.

Taip pat J. Kietavičius savo rašte teigia, kad peržiūrėjęs 2019 m. rugpjūčio 29 d. vykusį Tarybos posėdį per www.youtube.com paskyrą, kuomet buvo svarstomas spendimo projektas „Dėl Trakų rajono švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų darbuotojų pareigybių skaičiaus ir pareigybinės algos pastoviosios dalies koeficientų patvirtinimo“ akivaizdžiai matosi, kad jis neuždavinėja nei vieno klausimo, nedalyvauja jokiose diskusijose, susijusiose su Lentvario M. Šimelionio gimnazija. J. Kietavičius savo paaiškinime nurodo, kad Tarybos posėdžio metu nusišalino nuo balsavimo.

Be to, Tarybos narys atkreipė dėmesį į tai, kad jo sutuoktinė O. Kietavičienė dirba mokytoja Lentvario M. Šimelionio gimnazijoje ir nėra tiesiogiai pavaldi direktorei, o vienai iš pavaduotojų ugdymui.

Teisinis veiklos vertinimas ir motyvai

Pagal Įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, valstybės politikai yra priskirti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų kategorijai. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje nustatoma, kad ir savivaldybių tarybų nariai yra valstybės politikai. J. Kietavičius yra Trakų rajono savivaldybės tarybos narys, todėl jam Įstatymo nuostatos taikomos visos apimties ir tiesiogiai.

Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje interesų konfliktas apibrėžiamas kaip situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais. Tuo tarpu viešieji interesai Įstatyme suprantami kaip visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai (Įstatymo 2 straipsnio 3 dalis), o privatūs interesai – asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje (ar jam artimo asmens), asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas (Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje laikosi požiūrio, kad Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytam pažeidimui kvalifikuoti pakanka nustatyti, jog priimant sprendimą asmuo nepasielgė taip, kad nekiltų abejonių, jog egzistuoja toks konfliktas. Konfliktą kelia asmens, dirbančio valstybės tarnyboje, galimas šališkumas priimant sprendimus, jo teigiamas ar neigiamas nusistatymas, todėl valstybės tarnautojas, priimdamas sprendimus, privalo vengti net šališkumo regimybės. Toks teisės aiškinimas grindžiamas Įstatymo 1 straipsnyje įtvirtinta šio įstatymo paskirtimi įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą (*LVAT 2011 m. lapkričio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-261-3154/2011, 2013 m. kovo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-518/2013*). Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis administracinių teismų praktikoje aiškinama kaip draudžianti atlikti teisei priešingas veikas – dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, t. y. reikalaujanti susilaikyti nuo tam tikro elgesio varianto (*LVAT 2011 m. balandžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-662-1121/2011*). Vertinant, ar buvo pažeista Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 56 straipsnyje įtvirtintomis taisyklėmis būtina

išsiaiškinti tik tą faktinę aplinkybę, ar asmuo dalyvavo rengiant, svarstant, priimant ar kitaip paveikiant sprendimus (*LVAT 2011 m. birželio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-662-2312/2011; 2011 m. spalio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-63-2861/2011; 2012 m. rugsėjo 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-662-2728/2012*).

Pagal administracinių teismų praktiką, Įstatymo pažeidimui konstatuoti nėra būtina nustatyti, kad asmuo savo privačius interesus įgyvendino viešųjų interesų sąskaita, užtenka to, kad jis neįvykdė Įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintos pareigos nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą (*žr., pvz., LVAT 2011 m. birželio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A662-2312/2011, 2011 m. spalio 27 d. sprendimą administracinėje byloje A492-3330/2011, 2012 m. rugsėjo 6 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A662-2728/2012 ir kt.*).

Įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje apibrėžtas privačių interesų deklaracijos turinys. Minėtojo straipsnio 1 dalies 1 punktą įpareigoja deklaruojantįjį nurodyti ne tik savo duomenis apie visas savo darbo vietas ir jose einamas pareigas, bet ir apie sutuoktinio darbo vietas ir jose einamas pareigas. Atsižvelgiant į tai darytina išvada, kad valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens, nagrinėjamoju atveju – Tarybos nario J. Kietavičiaus sutuoktinė O. Kietavičienė dirba Lentvario M. Šimelio g. gimnazijoje mokytoja savaime laikytinos jo privačiu interesu ir interesų konfliktą galinčia sukelti aplinkybe.

Pabrėžtina, kad Įstatymas nenustato jokių išimčių asmenims, taip pat ir savivaldybių tarybų nariams, kokiomis aplinkybėmis šis teisės aktas galėtų būti neįgyvendinamas. Atsakomybė už tinkamą Įstatymo nuostatų vykdymą yra asmeninė.

Valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo turi elgtis taip, kad jo veiksmai visuomenės viešosios nuomonės požiūriu nekeltų jokių abejonių dėl galimų asmeninio suinteresuotumo prielaidų. Įstatymų leidėjas aiškiai apibrėžė, kokių priemonių ir kokia tvarka tokiu atveju privalu imtis galimo interesų konflikto situacijoje – t. y. aktyviais ir aiškiai išreikštais veiksmais nusišalinti (pareikšti nusišalinimą) nuo atitinkamų sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo ir nedalyvauti šiose procedūrose (*LVAT 2008 m. spalio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1945/2008; 2011 m. balandžio 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A662-1121/2011*).

Darytina išvada, kad J. Kietavičius, matydamas, jog Sprendimas yra susijęs ir su jo privačiais interesais (Sprendime susijęs su sutuoktinės darbo vieta), vadovaudamasi Įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi dar prieš Sprendimo svarstymą privalėjo informuoti Tarybos narius, kurie kartu dalyvavo svarstant Sprendimą, apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir jokia forma nedalyvauti toliau svarstant šį Sprendimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad savivaldybės tarybos nario pareiga vengti interesų konflikto ir nusišalinti nuo tokį konfliktą keliančių klausimų svarstymo ir balsavimo yra įtvirtinta ir Vietos savivaldos įstatymo 13 straipsnio 10 dalyje: „Tarybos narys savivaldybės tarybos posėdyje prieš pradėdamas svarstyti klausimą, kuris jam sukelia interesų konfliktą, privalo informuoti savivaldybės tarybą apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir, jeigu savivaldybės taryba nusišalinimą priima, jokia forma nedalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Savivaldybės taryba gali motyvuotu sprendimu, vadovaudamasi Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos patvirtintais kriterijais, pareikšto nusišalinimo nepriimti ir įpareigoti tarybos narį dalyvauti toliau svarstant šį klausimą. Balsavimas dėl tarybos nario nusišalinimo nepriėmimo vyksta prieš pradėdamas svarstyti klausimą, kuris tarybos nariui sukelia interesų konfliktą.“

Vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 2 punktu, asmuo būdamas interesų konflikto situacijoje, kai yra sprendžiamas klausimas, susijęs ir su jo privačiais interesais, valstybinėje tarnyboje dirbantis

asmuo prieš pradėdant atitinkamo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu privalo informuoti savo institucijos vadovą ar institucijos savo įgaliotą atstovą, arba kolegialią valstybės ar savivaldybės instituciją, kurios nariu jis yra, bei asmenis, kurie kartu dalyvauja rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, apie esamą interesų konfliktą, pareikšti apie nusišalinimą ir **jokia forma nedalyvauti** toliau rengiant, **svarstant** ar priimant sprendimą.

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2018 m. balandžio 12 d. administracinėje byloje Nr. eA-554-602/2018 taip pat pažymėjo, kad Įstatymo 11 straipsnyje nustatyta asmens, dirbančio valstybės tarnyboje, pareiga nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą, neturėtų būti suprantama pernelyg siauriai, o sprendimo priėmimas neturėtų būti suprantamas tik kaip galutinio sprendimo priėmimas remiantis konkrečiomis sritį reguliuojančiu detaliu reglamentavimu.

Atlikto tyrimo metu nustatyta, kad J. Kietavičius nusišalino nuo Sprendimo projekto svarstymo procedūrų, todėl darytina išvada, kad jis pažeidė Įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas.

Trakų rajono tarybos Etikos komisija, atsižvelgdama į išdėstytus argumentus ir faktus bei vadovaudamasi suformuota teismų praktika ir Trakų rajono savivaldybės tarybos 2013 m. kovo 28 d. sprendimu Nr. S1-87 patvirtintais Trakų rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos nuostatais,

n u s p r e n d ė:

1. Pripažinti, kad Tarybos narys J. Kietavičius dalyvaujdamas Trakų rajono savivaldybės tarybos komitete ir svarstydamas Trakų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. rugpjūčio 29 d. sprendimą Nr. S1E-29 „Dėl Trakų rajono švietimo įstaigų pedagoginių darbuotojų ir kitų darbuotojų pareigybių skaičiaus ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento patvirtinimo“, pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodekso bei Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatas.
2. Sprendimą skelbti Trakų rajono savivaldybės tinklapyje www.trakai.lt.
3. Sprendimo kopiją išsiųsti Trakų rajono tarybos nariui J. Kietavičiui, Trakų rajono savivaldybės meri E. Rudelienei ir Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai.

Komisijos pirmininkė

Asta Kandratavičienė